

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 5. Quomodo erga mortem Christi nos oporteat affici. Ex Veteri. Ex Novo, & aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

mors vita? verbera facta sunt, savissimi dolores; & vita erunt? throno eum appareat occisus, quomodo cruce vivit? o amoris flammam! o Zeli martyrium! ab origine Mundi agnus non patitur, ut homines à vitis revocet; ut Patris ulciscatur injuriam, occumbit occisus: quasi ejus mors sit, non mori; sed longò tempore otari. Sed cum ascendit crucem, quia culpas delet, tunc vivit. S. Ambros. in Pl. 36. Mors facta est in ipso; vita est: remissio peccatorum facta est in ipso; vita est: vulnus factum est in ipso; vita est: sepultura facta est in ipso; vita est. Vide, quanta in ipso facta sunt, quibus vita nostra facta conversio est; ut, quæ perierant, redderentur. Naxera in Jos. 8. §. 15.

§. IV.

Mors Christi quanta nobis bona attulerit.

Num. 1.

Nostra vita.

Incubuit super puerum. 4. Reg. 4. 34. In Elisæo figura Domini præcessit; qui projecit se, ut mortuum erigeret. In quo symbolum est, quod nobis Christus commortuus sit; ut nobis resurgeret. Projecit itaque se usque ad nostram Christi fragilitatem, ut nos erigeret. Projecit se, non cecidit; sed erexit confortem. S. Ambros. ep. 17.

Emitit spiritum. Matth. 27. 50. Joan. 19. 30. *tradidit spiritum.* Evangelistæ non dicunt Christum mortuum. Simili phrasi utitur scriptura in creatione hominis. Gen. 2. 7. *inspiravit in faciem ejus spiraculum vitæ.* Vox Hebræa *Napach* propriè significat *insufflare*; seu *emittere, dare spiritum*: quia spiritus vitalis primo parenti concessus, conjunctus erat cum morte Filii Dei; & ab ipsa ejus morte vitalis spiritus in nos transfunditur. Sylveira in Joan. 13. q. 19. v. 3.

Se exaltatus fuerit. Joan. 12. 32. Novus triumphus de principe, de quo occumbens triumphavit, affixa cruci manu spolia, diu detenta detraxit: moriens occidit mortem; mortuus mortuos revocavit ad vitam: ligatus in cruce ferrò compedes ferreos confregit; captivus captivos eduxit de carcere. Simon Cass. l. 11. c. 49.

Pro nobis mortuus est Christus, ut nos in illius redivivo corpore viveremus. S. Ambros. l. 1. de Spir. S. c. 8.

Mors Christi mors meæ mortis: quia ille mortuus est, ut ego viverem. S. Bernardus s. exhort. ad mil. templi c. 11.

Num. 2.

Alia bona.

Vespere autem factò &c. Matth. 8. 16. Omnes, non manè, non meridiè, sed ad vespeream curantur; quando verus sol occubuit, ille, qui dixit: *quandiu in Mundo sum, lux sum Mundi.* V. Beda hic. *Vespere factò*, sole jam habente occasum, omnes malè habentes ad Dominum deferuntur: ut ex hoc agnoscamus; per ipsam Christi mortem Mundo fuisse redditam sanitatem. Simon Cass. l. 5. c. 10.

Tunc plena est cordis nostri compassio, cum

malum inopiæ pro proximo suscipere non metuimus; ut illum à passione liberemus. Quam videlicet pietatis formam mediator nobis Dei, & hominum, dedit. Qui, cum possit nobis, etiam non moriendo, concurrere, subvenire tamen moriendo hominibus voluit: quia videlicet nos minus amasset, nisi & vulnera nostra susciperet: nec vim nobis suæ dilectionis ostenderet; nisi hoc, quod à nobis tolleret, ad tempus ipse sustineret. S. Gregor. mor. l. 20. c. 26.

Tota spes mea est in morte Domini mei. S. August. Man. c. 23.

§. V.

*Quomodo erga mortem Christi nos affici oporteat.**Ex Veteri.*

Omnis multitudo videns occubuisse Aaron, flevit super eo triginta diebus per cunctas familias suas. Num. 20. 30. Quanto magis nos Christum, verum, & summum, totius Mundi Sacerdotem oportet, lamentari; qui in monte Calvariæ mortuus est. Aaron mortuus est, nè terram promissionis ingrederetur: Christum autem reparator noster obiit; ut nos in veram promissionis terram introiremus. Diez. in Pass. D. *Filio Israel super Saul flete &c.* 2. Reg. 1. 24. Si David imperavit, ut foemina Israel lamentari discerent ad Saulis, & Jonathæ, obitum deplorandum; & ipse collacrymatus dicebat: *Saul & Jonathas amabiles &c.* v. 23. Quanto magis ratio postulat; ut deploramus, & deplorare alios doceamus, mortem Christi. Id. ib.

Calicem salutaris accipiam. Pl. 115. 13. Quid nos pro his omnibus retribuimus, vel potius, quid retribuere debemus? Primum scilicet illud, quod beatissimus Propheta ei debere se, & redditurum esse testatur dicens: *quid retribuam &c.* prima ergo hæc retributio est, ut mortem pro morte reddamus. Secunda autem, ut, si debitum morte non solvimus, vel amore solvamus. S. Iulianus l. 4. de Provid. Dei.

Pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum. Pl. 115. 15. Si pretiosa in conspectu &c. qui patiuntur, & moriuntur, pro Christo, quanto magis debet esse pretiosa in conspectu nostro mors Domini nostri Jesu Christi. S. Laur. Just. de incendio am. c. 4.

Fasciculus myrrhæ &c. Cant. 1. 12. Mors dilecti mei; quam pro mea salute subiit, semper in mea memoria commorabitur. S. Isidorus hic.

Ex Novo. & Aliis.

Terra mota est. Matth. 27. 51. Tremuit terra, ferre non valens, quod plebs Judaica sustinebat. Tremuit velut pavens ad insolitas actiones; in hoc transformans suò tremore omnium Fidelium mentes: ut credant, & contremiscant; quoniam pro injustis justus, pro impiis pius, pro peccatoribus sanctus, pro hominibus in carne passus est Deus. Sim. Cass. l. 13. Ubi homines in hac injustitiâ pro veritate tacent, saxa scissa loquuntur, & suo modò provocant dura corda hominum: ut scindantur, & recogitent eum, qui talem pro omnibus sustinuit passionem. Id. ib.

Nolite

Nolite flere super me. Luc. 23. 28. Cur eas prohibuit à planctu tam aduato occasione? an quia mors iusti ploranda non erat, secus peccatoris? plane mors Jesu letitia: ipsius autem flentis aridi peccatoris mors luctu prosequenda. Titus Boltr. prohibuit: quia moesta, afflictæque, eum lugebant; quem æquius erat, plausu, lætæque acclamatione; excipere. Escobar t. 1. mir. Chr. l. 10. Sect. 2. Obs. 7.

Obscuratus est sol. Luc. 23. 45. passionis tempore forsân idcirco; qui soli crucis radii digni erant, qui & orbem, & oculos hominum, illustrarent. Ideo & ad finem Mundi *sol. obscurabitur: quia tunc apparebit signum Filii hominis.* Matth. 24. Alvarez Illustr. 322.

S. Brigitta reuelatum est: eò temporis puncto, quò Redemptor noster obiit, orbis uniuersi homines ingenti mœrore, & lethali prope cordis dolore, perculsos fuisse. Doultreman l. 2. c. 2. Sect. 6. Crucifixo.

Ego, ego, sum tui plaga doloris, tuæ culpa

occisionis: ego tuæ mortis meritum; tuæ vindictæ flagitium. S. August. Medit. c. 7.

Miscellanea.

Memor sit omnis sacrificii tui. Pf. 19. 4. Ideò dicit, *omnis Sacrificii*: quia singulæ passionis ejus singula fuere sacrificia; holocaustum autem ipsa mors. S. Rupertus hic.

Mitte te deorsum. Matth. 4. 6. Parum petis diabole à Filio Dei, ut se à pinna templi demittat. Etenim ille est, qui propter nos homines, & propter nostram salutem, descendit de cœlis, crucifixus, mortuus, & sepultus est. Aquilæ pulli maternis scapulis sublatus, an degeneres sint, probantur ad solis lucem. Verum Dei Filii à sinu Patris emissus in terram; tunc apparet manifestissimus, cum & ipse, & totus orbis, operitur mortis caligine. Bæza l. 3. c. 2. §. 16.

Latro Salvatorem tunc majestatis Dominum recognoscit, cum videt humilitatis patientiæ cruciari. S. Maxim. hom. 1. de Latr.

TITULUS XXIV. MORTIFICATIO.

§. I.

Symbola, & Allegoria.

Num. 1.

In genere.

I*ntrate per angustam portam.* Matth. 7. 13. Quid est humanæ menti angustius, quam voluntates proprias abnegare, desideria carnis frangere; nullâ laudis gratiâ, vel deceptionis, à iusto, & recto, desistere: de cujus nimirum vitæ ingressu Dominus dicit: *intrate &c.* S. Paschalius in Thr. 3. 4.

Induebatur purpura, & bysso. Luc. 16. 19. Ob hoc arguitur epulo. Et tamen mulier illa fortis Prov. 31. 22. Ob id laudatur: *bysus, & purpura, indumentum ejus.* Discrimen: mulieris indumentum primum byssus, tum purpura. Byssus Symbolum mortificationis: quia ad illum candorem, & tenuitatem, multis tunctionibus perficitur; ut latè describit Plinius l. 19. c. 1. Sylveira hic.

Nisi granum frumenti mortuum fuerit. Joan. 12. 24. Frumenti abundantiam nullus habere potest, nisi ipsam frumentum prius mortificetur. Simon Cass. de just. Chr. l. 15. c. 2.

Venerunt ad portam ferream. Act. 12. 10. Ferrea porta, quæ ducit ad Jerusalem cœlestem, est crux, mortificatio, tribulatio, martyrium. V. Beda, apud Cornelium hic.

Num. 2.

Symbola mortificationis carnis.

Ex Veteri.

Egredere de terra tua. Gen. 12. 1. Exit de terra sua, qui passiones mortificat in carne sua. S. Eucherius de S. Honorato.

Erit pactum meum in carne vestra &c. Gen. 17. 13. Origenes hom. 13. in Gen. legit: erit testamentum meum in carne vestra. & addit: quomodo erit testamentum Christi super carnem meam, requiro: si mortificauero membra mea, quæ sunt super terram; testamentum Christi habeo super carnem meam: si semper mortem Christi in corpore meo circumferam, testamentum Christi in corpore meo.

Ejice ancillam hanc & filium ejus. Gen. 21. 10. Per Abraham noster spiritus; per ancillam nostra caro; per filium ejus carnalia opera designantur. Per liberam anima; per filium ejus spiritualia opera, figurantur! Sicut ergo Sara despicientem se Agar afflixit; & Ismael, ad mortis periculum Isaac impellentem, ejici iussit: sic anima, quæ est domina, carnem, ancillam suam, se contemnentem, jejuniis, & vigiliis, affligat; filium ejus persequentem filium suum, id est, carnale opus, impediens spirituale, ejiciat herilem filium; id est, bonum opus patriæ, qui gaudium hereditatis capiat. S. Honorius f. D. 4. Quadr.

Tulit de lapidibus & supponens capiti suo dormiuit. Gen. 28. 11. Jacob, durum sibi sternit lectum, scilicet lapidem: quia cœli aulicos durus lectus, durus victus, omnia dura decent. S. Ambros. l. 2. de Jacob: in somno bonus operarius; quoniam plus negotii cum Deo peragit dormiendo, quam vigilando. Cornelius hic.

Fratrem vestrum minimum ad me adducite. Gen. 42. 20. Quando Joseph voluit Benjamin in conspectu suo apparere, fratrem ejus natu majorem in carcerem detrusit. Duo fratres sunt corpus & anima: frater major est corpus; quia multis antè diebus incipit esse in utero matris, postea verò creatur anima. Et sicut in domo magnatis major ratio habetur de primogenito,